

**LISTY
Z AURA – PONTU**

4/2008

Obsah:

Vážení přátelé.....	3
Kontakty.....	4
Česká a slovenská dramatika	5
Václav Havel – Vladimír Morávek – Petr Oslzlý	
Petr Kolečko	
Pavel Trtílek – Jan Krupa	
Jiří Macků	
Nové překlady.....	8
Anglicky psaná dramatika	
Ephron(ová) / Kahan(ová) – Sloupová	
Wesker - Mucha	
Německy psaná dramatika	
Gieselmann / Schumacher - Kotrouš	
Freund - Holá	
Lausund(ová) - Kotrouš	
Flatow - Balvín	
A další..	
Gavran - Souček-Kapetanović / Vobecký	
Hry, které je po dohodě možno získat jen za tantiémy.....	12
Nepřeložené texty.....	13
Anglicky psaná dramatika	
Greig	McGee(ová)
Quilter	Atkinson(ová)
Hare	Rapp
Ravenhill	Vinnicombe
Leach - Wakefield	Linden(ová)
Davenport	Murillo
Raison - Butlin	Lienkiewicz(ová)
Gionfriddo	Ridley
Crouch	
Německy psaná dramatika	
Schubring – Hauer - Adenberg	Jungwirth
Mayenburg	Syha
Kaptein(ová)	Baum
Buchsteiner	Nadeschdin
A další...	
Glowacki (Polsko)	
Oravsky-Larsen (Švédsko)	

Vážení přátelé,

Připravili jsme pro vás zimní Listy z Aura-Pontu s nabídkou aktuálních či znovuobjevených textů za poslední období. Věříme, že si Listy se zájmem přečtete a že vás naše novinky zaujmou. Kromě dalších nových překladů především z němčiny naleznete v nabídce i zatím nepřeložené novinky zejména z anglosaské a německé oblasti, ale i z různých jiných koutů Evropy a světa, např. Polska, Ruska či Švédska.

Upozorňujeme, že aktuální číslo **Listů z Aura-Pontu** je vždy k nahlédnutí na [našich webových stránkách \(www.aura-pont.cz\)](#), včetně aktuálních [Novinek z Aura-Pontu](#), kde se dozvíte o dalším dění v naší agentuře. Máte-li zájem o starší čísla Listů, [napište nám](#) a my Vám je zašleme elektronicky či poštou. Jejich obsah průběžně ukládáme do naší internetové [Rukověti dramaturga](#), kde je k dispozici úplný přehled nabízených textů. Nyní v ní naleznete informace o **více než 3 100 textech původních českých a slovenských her, překladů i textů zahraničních autorů v originále, aktualizace databáze probíhá průběžně.**

Připomínáme, že Vaším zájmům vycházíme vstříc dalšími službami:

- na požádání Vám zašleme text námi zastoupených autorů a překladatelů,
- rozhodnete-li se některý z nich inscenovat, získáme pro Vás souhlas autora,
- vystavíme provozovací smlouvu.

Rovněž Vám texty zahraničních autorů (nabízené i Vámi vyžádané):

- obstaráme,
- v případě Vašeho zájmu doporučíme překladatele, dojednáme smlouvu se zahraniční agenturou,
- dojde-li k provozování, je naší odměnou provize z autorských honorářů,
- nedojde-li k provozování, vyúčtujeme Vám předem dohodnuté vynaložené náklady.

Díky našim bohatým zkušenostem a kontaktům v zahraničí Vám můžeme nabídnout **vyřízení práv k provozování děl** autorů z mnoha zemí celého světa:

vlámské části Belgie,	Maďarska,	Rumunska,	Srbska,
Bulharska,	Německa,	Ruska,	Švýcarska,
Holandska,	Polska,	Skandinávie a Pobaltí	USA,
Chorvatska,	Rakouska,	Slovinska,	Velká Británie a Irsko

a mnoha dalších (kromě Francie, Itálie a Španělska, kde jsou v současné době tamní monopolní agentury vázány exkluzivními smlouvami).

Můžete nás však kontaktovat i v případě, kdy si nejste jisti, kam se obrátit.

Vždy Vám alespoň poradíme.

Rádi Vám taktéž pomůžeme při výběru titulu, vhodného právě pro Vás. Vaše případné jednodušší dotazy zodpovíme telefonicky, složitější pak písemně.

Naše [produkční oddělení](#) Vám v případě potřeby pomůže při výběru interpretů. Dále Vám můžeme doporučit například režiséra, choreografa, případně výtvarníka nebo autora hudby.

Těšíme se na Vaše reakce.

Jitka Sloupová, Michal Kotrouš

Kontakty

VEDENÍ AGENTURY:

Zuzana Ježková, jednatelka – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

Petra Marková, výkonná ředitelka – tel.: 251 554 938, petra.markova@aura-pont.cz

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ:

Petra Marková, vedoucí – tel.: 251 553 994, petra.markova@aura-pont.cz

Texty a agentáž

Jitka Sloupová – tel.: 251 554 938, jitka.sloupova@aura-pont.cz

Michal Kotrouš – tel.: 251 554 938, michal.kotrous@aura-pont.cz

Zahraniční práva

Anna Pýchová – tel.: 251 553 994, anna.pychova@aura-pont.cz

Zuzana Ježková – tel.: 251 553 994, zuzana.jezkova@aura-pont.cz

FINANČNÍ ODDĚLENÍ:

Martin Chramosil – tel.: 251 554 084, martin.chramosil@aura-pont.cz

Markéta Kotrbová – tel.: 251 554 084, marketa.kotrbova@aura-pont.cz

Jana Šmídová – tel.: 251 554 084, jana.smidova@aura-pont.cz

PRODUKČNÍ ODDĚLENÍ:

Jiří Havel – tel.: 251 550 179, jiri.havel@aura-pont.cz

Markéta Mayerová – tel.: 251 553 993, marketa.mayerova@aura-pont.cz

SEKRETARIÁT:

Barbora Hledíková – tel.: 251 554 938, 251 553 992, barbora.hledikova@aura-pont.cz

Najdete nás na adrese:

Veslařský ostrov 62

147 00 Praha 4 - Podolí

tel. ústředna: 251 554 938

fax: 251 550 207

e-mail: aura-pont@aura-pont.cz

www.aura-pont.cz

Česká a slovenská dramatika

Václav Havel, Vladimír Morávek, Petr Oslzlý

CIRKUS HAVEL

10 m, 6 ž

scénický komiks

Cirkus Havel aneb My všichni jsme Lád'a je podíváná o dvou dílech. Divadlo Husa na provázku získalo exkluzivní souhlas Václava Havla k vytvoření scénické montáže z jeho textů. Touto „havlovskou inventurou“ chce divadlo přenést klasika z polic knihoven zpátky do našeho světa - a zároveň tak vytvořit druhý díl k loni započaté trilogii Perverze v Čechách o české národní identitě, o naději - a zdrojích vykoupení ze svých chyb.

Spoluprací režiséra Vladimíra Morávka a dramaturga Petra Oslzlého vznikl scénář, v němž se cituje z Havlových dramatických i jiných textů - např. z Rodinného večera, Ztížené možnosti soustředění, Zahradní slavnosti, Vernisáže, Motýla na anténě, Audience atd., ale i Dopisů Olze, rozhovorů s Karlem Hvižďalou Prosím stručně, ve druhé půli se objeví podstatná část z poslední autorovy hry Odcházení. Nejde však o nahodilý sumář, nýbrž o důkladně komponovaný celek, v němž se často jednotlivé útržky z her, jejich postavy, situace dostávají v novém kontextu do nečekaného světla, často i protichůdného původnímu vyznění.

Finále montáže pak Václav Havel napsal speciálně pro provázkovskou inscenaci - úryvky Havlových textů, které tvoří hlavní linku příběhu o selhání, naději, pravdě a lásce v Čechách, se potkávají s útržky z románu úspěšného polského prozaika a novináře Mariusze Szczygila Gottland, jež pomáhají v jakési dokumentární rovině dokreslit absurditu, perverzi, schizofrenii doby normalizace - ale i let docela nedávných. Příběh muže, intelektuála, umělce - jehož v inscenaci hrají tři různí herci - se prolíná s historickými událostmi a společenskými změnami v naší zemi od konce šedesátých let až do současnosti. Zápasem hlavního hrdiny o svou duši, celistvost, čest, svědomí odkazuje příběh k faustovskému tématu. Zároveň lze dešifrovat literární přesahy směrem k Shakesperovu Králi Learovi, Čechovovu Višňovému sadu, Komenského Labyrintu světa a ráji srdce nebo i Beckettovu Čekání na Godota. Podstatnou součástí inscenace je hudba, dílem od Daniela Fikejze, dílem složená z dobových šlágrů, interpretovaných skupinou Meteor z Prahy, s níž si do Cirkusu Havel přijdou zazpívat i Karel Gott, Marta Kubišová, Hana Zagorová, Karel Kryl atd. - jednou přeletí i Včelka Mája.

Vše vytváří divokou groteskní férii, v níž se skloňují v několika pádech slova Člověk, Dábel, Bůh, Láska a Naděje, Čech a Nekonečno. Jde přitom nejen o drama existenciální, nýbrž i zábavné - třebaže úsměv poměrně často tuhne na rtech. Je to ze všeho nejvíc divadlo neklidu, ironická psychoanalýza naší společnosti.

Z rozhovoru s Václavem Havlem, Lidové noviny 11. října 2008: "Divadlo Husa na provázku chystá představení s názvem Cirkus Havel. Byl jsem na zkoušce a myslím, že to bude docela zajímavé. Je to pásmo složené z rozmanitých mých textů, ale celek jsem vnímal spíš jako svědectví o našich novodobých dějinách. Jako by ty texty, i to, co vypovídají o době svého vzniku, vhodil Vladimír Morávek do hmoždíře, rozdrtil a vysypal na nás. A ono nám to možná řekne o nás samých víc, než jsme tušili..."

Petr Kolečko

BOHOVÉ HOKEJ NEHRAJÍ

6 m, 2 ž

industriální komedie

Tomáš je hokejový obránce místního extraligového celku proslulý svou tvrdostí a neústupností. Ve svém soukromém životě je však velmi citlivý a píše básně. Kristián je folkový zpěvák, který ovšem není příliš známý ani úspěšný, a je vlastně protikladem Tomáše; snaží se psát lyrické písně, ale v civilu je velmi cynický. Jednoho dne se potkají v baru a po krátké roztržce se spřátelí a to změní jejich život. Navíc se jim do života zaplete osmnáctiletá cikánečka Žaneta...

Komedie s prvky antické tragédie vychází z prostředí nejnižší společensky postavených lidí v průmyslovém městě kdesi na severu. V podobě scénického čtení byla první verze textu, který je

psán přímo pro soubor Činoherního studia, úspěšně prezentována v ostravském Divadle Petra Bezruče.

Světová premiéra proběhla v prosinci 2008 v Činoherním studiu v Ústí nad Labem.

Pavel Trtílek, Jan Krupa

O KRÁLI, KTERÝ PROMĚNIL SVOJI DCERU VE ZLATO

7 m, 3 ž

původní pohádka

Pohádka inspirovaná klasickými pohádkami i fantasy. Král Věromír I. hledá svého nástupce a zároveň ženicha své dcery Dobrunky. Zvěst se donese i k sobeckému trpaslíkovi Svojanu Hrabivcovi, který se rozhodne získat ani ne tak Dobrunku, jako spíše zlato z královské pokladnice. Za pomoci mága Arsenia, který je ochoten obětovat vše za nerosty, které potřebuje a které mu může vytěžit právě Hrabivec, se Hrabivcovi podaří pomocí kouzelné knihy uhranout krále a ten začne Hrabivce na slovo poslouchat – ze šťastného království se stane temná noční můra (téměř Mordor).

Mezitím došly zprávy o námluvách Dobrunky i ke třem princům, kteří se na cestě do království potkávají – soutěživý a ješitný Vítěz, který musí být ve všem nejlepší, požívačný a líný Slaviš, který by pořád jenom něco slavil, a Rodolf, ztělesnění kladného hrdiny. Princezna se ale vdávat nechce, i když v sobě najdou s Rodolfem zalíbení.

Království vládne temné kouzlo Čarovné knihy a Vítěz se Slavišem chystají intriky, jak se zbavit Rodolfa. Svojan Hrabivec s pomocí Čarodějně knihy přesvědčí krále, ať nechá Dobrunku proměnit v kus zlata, a odnese ji do daleké sluje. To Vítěze a Slaviše vyděsí a uprchnou z království. Vědma, která se míhá dějem jakožto bývalá chůva Dobrunky, poradí Rodolfovi, kde má Dobrunku hledat. Rodolfo najde Arsenia, ten prohlédne a společně zlomí moc Čarovné knihy. Živly pomohou Rodolfovi projít až ke skále, kde je uvězněna Dobrunka. Princezna je osvobozena, Svojan Hrabivec prchá do jiného království, kde ho ještě neznají a kde může páchat škody.

Postavy doplňuje kromě Vědmy alegorické postavy různých živlů a zvířat (např. Čarovná kniha, Květiny, Cesta, Les, Ptáci, Skála), postava Vyvolávače komentuje stručně a vtipně děj popisem činností ostatních postav.

Jiří Macků

BLÍZKÁ SETKÁNÍ

5 m, 3 ž

Příběh ze současnosti, odehrávající se převážně v jednom nevelkém okresním městě. Hra částečně dramatická, občas humorná, v dialozích mladých dost otevřená, s jednou sázkou a dvěma závažnými kriminálními činy, navzdory tomu se zcela nedotaženou detektivní zápletkou, neboť jí zabráni nečekaný a zcela absurdní konec,

Roman Kofroň a Edita Syrovátková jsou dva mladí lidé, on student medicíny a talentovaný fotbalista, ona studentka konzervatoře a hudebnice. Zcela náhodou se spolu seznámí v jedné pražské restauraci, kde Roman se spoluhráči oslavuje sportovní úspěch a Edita s blízkou kamarádkou novinářkou Irenou probírají problematiku sexu s opačným pohlavím a souběžně hodnotí i své vzájemné mírně lesbické vztahy. Další náhoda tomu chce, že Roman i Edita vlastně pocházejí z jednoho města. On je synem právníka, bývalého předlistopadového okresního prokurátora a nyní místního radního, zatímco ona z rodiny dramaticky poznamenané jednak 'nepovoleným opuštěním republiky' dvou blízkých příbuzných, jednak tragickou smrtí svých rodičů. Zprvu přátelský vztah se kvalitativně rozvíjí až do chvíle, kdy se Edita dozví od svého jediného příbuzného strýce Olivera (jenž se po návratu z emigrace a tragické autonehodě svého bratra a švagrové stal Editiným poručníkem, ve městě si otevřel malou restauraci, a díky ní může podporovat neteř na studiích), že její milý i s rodiči bydlí v původně jejich honosné vile, o kterou rodinu Syrovátkových připravil bývalý režim. V náznacích o tom něco ví i Roman, který to rodičům – s nimiž si navíc silně nerozumí - předhazuje. Ke všemu, vinou matky, trapně dopadne oficiální návštěva Edity. Společná averze obou hlavních hrdinů vede k plánu jak se - z nejrůznějších pohnutek - rodičům pomstít. Bude tím fingovaný únos jediného potomka Romana, spojený s vydíráním, což vše navíc má – jako vytoužený námět na divadelní hru – z bezprostřední blízkosti

zaznamenávat a zpracovávat novinářka Irena. Vše se daří až do chvíle, kdy Edita odmítne nejen Romanovo erotické vábení, ale i vyplatit jeho podíl - jejich prudký konflikt (a vlastně celý příběh...) završí několik smrtelných ran nožem. Od tohoto okamžiku se další děj odvíjí pouze ve scénáristickém zpracování nezkušené Ireny, která ovšem závěr s 'mrtvolou' a 'vydřeným' miliónem autorsky zvládne až na druhý pokus. Po všeobecných rozpacích na jevišti i v hledišti vše končí zcela bezkonkurenčně dojímavým typicky českým happyendem, a společným odchodem na večeři do Oliverovy restaurace...

Nové a znovuobjevené překlady

Anglicky psaná dramatika

Nora Ephron(ová) - Marcy Kahan(ová) (USA/GB)

KDYŽ HARRY POTKAL SALLY (WHEN HARRY MET SALLY)

z angličtiny přeložila Jitka Sloupová

4 m, 3 ž

jevištní verze filmové komedie

Divadelní adaptace dnes už legendární romantické komedie z konce 80. let se dočkala svého uvedení na West Endu.

Sally, která právě dokončila univerzitu, a Harry, novopečený právník, se poprvé setkávají a nejsou tím právě nadšeni. Když se po pěti letech opět náhodou střetnou, jejich antipatie stále trvají. Při třetím setkání v roce 1987 - je to náhoda nebo osud? - se stane nemožné. Sally a Harry se stanou přáteli.

Příběh dvou mladých lidí, kteří se v různých životních situacích potkávají téměř třináct let, aby se nakonec stali životními partnery se mezitím stal filmovou klasikou. Harry i Sally se svou citlivostí, inteligencí a především vtípem zkoumají jeden druhého i povahu lásky a přátelství mezi pohlavími v měnícím se světě velkoměsta. Divadelní divák se i v této verzi setká se slavnými scénami (jako je Sallyino předvádění „nahraného“ orgasmu v rušné restauraci), tak zápletkami (včetně seznamovací schůzky ve čtyřech, při níž se do sebe na první pohled, jako na potvoru, zamilují potenciální partneři ústředního páru). Velký experiment přátelství bez sexu Harrymu a Sally nevyjde: i jejich podvědomá láska se nakonec musí vypořádat se záłudnostmi partnerského vztahu se vším všudy.

V roce 1990 získal film nominaci na Oscara za nejlepší scénář. Za něj nakonec získal v témže roce cenu BAFTA.

Českou premiéru jevištní verze připravuje soukromá pražská scéna.

Arnold Wesker (Velká Británie)

KOŘENY (ROOTS)

z angličtiny přeložil Jiří Mucha

5 m, 4 ž

Hra *Kořeny* je druhou hrou z trilogie, která se zabývá osudy židovské rodiny Kahnových v prostředí anglického socialismu. V této hře se však autor nevěnuje přímo této rodině, ale rodině snoubenky jednoho z Kahnů. Kořeny lze pokládat za svébytné dílo.

Beatie přijíždí domů, na anglický venkov z Londýna. Vrací se do svého rodného prostředí, mírně již poznamenaná prostředím městským. Prostřednictvím jejího vyprávění poznáváme jejího snoubence Ronnieho Kahna, který na nás může dělat dojem snobského intelektuála, či Beatiina profesora Higginsa. Celá hra se odehrává v napjatém očekávání jeho příjezdu. Poznáváme jednotlivé figurky zdejšího života, atmosféru v rodině – která je poněkud napjatá - i rozdíly mezi městským a venkovským myšlením – ty jsou zosobněné právě v postavě Beatie.

Očekávaný Ronnie nepřijede, místo něj zaklepe na dveře listonoš a předá Beatie dopis, ve kterém se s ní Ronnie ideově rozchází.

Německy psaná dramatika

David Giesemann, Klaus Schumacher (Německo)

LOUIS A LOUISA (LOUIS UND LOUISA)

z němčiny přeložil Michal Kotrouš

3 m, 2 ž, 1 hlas

komedie

Jedná se o komedii, místy směřující až ke grotesce.

Když bylo Louise osm let, dostala od rodičů vysněný dárek - adoptovala na dálku za 20 euro měsíčně Louise, chlapečka z jižní Ameriky. Teď je jí ale osmnáct a Louis stojí u dveří jejich domu, zářící úsměv, jihoamerický temperament. Přijel za nimi, patří přeci do rodiny. Louis po pár měsících svého pobytu totálně přehází zavedené měšťanské rodinné pořádky. Otec Karl ztrácí pozici středu pozornosti a ponoří se do kutilství ve sklepě, matka Mia, poněkud mdlejšího rozumu, je závanem jihoamerického vzduchu mírně řečeno rozrušena, zasněná Louisa je zmatená citovým vzplanutím k Louisovi a Theo, flegmaticky znuděný bývalý přítel Louisy, už ničemu nerozumí. Celá rodina se zkrátka díky exotickému hostu ocitne ve výjimečném stavu.

Avšak láska Louisy k Louisovi není možná: ona pochází ze spořádané maloměstské rodiny, on ze slumu: ostatně i titul hry ironicky upomíná na tituly románků pro dívky, kde láska šťastných milenců vrcholí svatbou. Text je plný absurdní komiky a cynických dialogů, na druhé straně ironicky romantických pasáží.

Charaktery postav však nejsou černobílé - sonnyboy z jižní Ameriky není jenom optimistický naivka a v rodině začínají naopak klíčit xenofobní nálady. Hra pokládá dnes aktuální otázky - je vůbec možné soužití tak rozdílných povah, v širším kontextu kultur? Louis nakonec z rodiny odejde ve stylu „po mně potopa“. Kolik podobných Louisů však čeká před branami Evropy? Humorně je zde podána problematika globalizace, srážky dvou odlišných světů, kdy si nemůže být ani typická maloměstská rodina jista svými zvyky a svým biorytmem.

Hra měla premiéru v divadle Schauspielhaus Hamburg v prosinci 2007 v režii K. Schumachera.

René Freund (Rakousko)

OÁZA SMYSLŮ (KLINIK UNTER ALMEN)

z němčiny přeložila Zuzana Holá

2 m, 2 ž

komedie

Jedná se o skvělou konverzační komedii, která se odehrává v atraktivním prostředí soukromé kliniky zaměřené na plastickou chirurgii.

Gerald a Lisa Schrackovi jsou prototypem úspěšného páru dnešní doby. Vybudovali spolu výborně prosperující kliniku, jsou bohatí, žijí v luxusu. Přesto ale Lisa není šťastná. Gerald totiž jakožto hlavní lékař a operátor na klinice pracuje od rána do večera, nemá čas se jí věnovat a především nechce mít děti. Nebo lépe řečeno je mít nemůže, jelikož je neplodný. To ale před Lisou tají, protože se obává, že by ho opustila.

Jejich naprostým opakem jsou manželé Clemens a Michaela Raichovi. Ti se potýkají se značnými finančními problémy, neboť Clemens si jako dobrosrdečný praktický lékař zaměřený na homeopatii a přírodní medicínu příliš nevydělá. Zato však mají dva malé syny, kteří je ve volném čase neuvěřitelně zaměstnávají a vyčerpávají.

Děj začíná v okamžiku, kdy se sportovní lékař kliniky rozhodne dát výpověď, aby mohl odjet pracovat do USA. Lisa, která je manažerkou kliniky, za něj musí rychle sehnat náhradu, kterou se stane Clemens, Geraldův kamarád ze studií. Clemens přijíždí jako záskok na letní sezónu, aby si rychle vydělal, a zároveň tím umožnil své rodině příjemnou dovolenou zdarma.

Mezi oběma muži zprvu nevládnou zrovna velké sympatie, neboť Clemens striktně odmítá chápat medicínu jako byznys. Po uvítací večeři se páry rozdělí – dámy se odeberou s dětmi do bytu Raichových, pánové zůstanou u Schracků a povídají si u sklenky vína. Při tom se Gerald

Clemensovi svěří, že je neplodný a nabídne mu 150 tisíc eur, když Lise udělá dítě – bere to jen jako praktický problém. Obdobný návrh mezitím Michaela udělá i Lisa, která už o Geraldově neplodnosti dávno ví. Clemense a Michi sice nabídka láká, neboť by tak získali celkem 250 tisíc eur, které by přesně pokryly náklady na stavbu jejich vysněného rodinného domu, zprvu ji odmítnou, ale při jednom příopilem večírku málem dojde na čin.

Hra nakonec končí velkým happy endem. O dva měsíce později je Lisa těhotná – záhada se však vyřeší: Clemensova bylinná léčba vyléčila Geraldovu neplodnost. Clemens zůstává na klinice jako Geraldův obchodní partner, který tam má zavést přírodní medicínu, a chystá se pro svou rodinu postavit jejich vytoužený dům.

Ingrid Lausund(ová) (Německo)

BENEFICE aneb ZACHRAŇTE SVÉHO AFRIČANA (BENEFIZ – JEDER RETTET EINEN AFRIKANER)

z němčiny přeložil Michal Kotrouš

3 m, 2 ž

Pětice herců se rozhodne udělat záslužný čin pro jeden školní humanitární projekt v Africe. Nejsou to sice celebrity, ale mají velkou motivaci. Hlavní téma je jasné: vzbudit u lidí chuť poslat na humanitární konto peníze pro Afriku. Jak to ale udělat? Jak veselou a vtipnou formou popsat africké utrpení a bídu? A neměl by se nakonec angažovat opravdový Afričan, aby bylo poselství autentičtější? Začínají zkoušky, analyzují se dopady, připravuje se projekce. Jaké obrázky použít a jakých se naopak vyvarovat? Přicházejí rozpaky a hrozí, že celý projekt zůstane nedokončen. Také je zde samozřejmě otázka konkurence – kdo bude stát ve světlech ramp, kdo dostane jaký prostor a kdo zůstane jen ve službě umění?

Pětice aktérů se křečovitě snaží být uvolněná, vše má přeci proběhnout hladce a profesionálně... Jenže všechno se také beznadějně zašmodrchává, zevšeobecňuje, politizuje, objevují se předsudky... Až nastane pro všechny překvapující obrat: vybírání peněz.

Hra využívá brechtovského divadla, jedná se vlastně o divadlo na divadle – herci předstírají, že jde o divadelní zkoušku před prázdným hledištěm. Některé scény se odehrávají za řečnickými pulty směrem k publiku, jiné jakoby při pauzách mezi výstupy. Autorka skvěle pracuje s charaktery postav – defiluje před námi ješitnost, konzervativnost, organizační um i hysterie a nesvědomitost. Postavy se dostávají do neustálých střetů, nicméně i přes problémy je zkouška zdárně dovedena do konce.

Hra má za cíl opravdu vybrat peníze na dobročinnou akci – součástí „zcizovacího efektu“ jsou nejdříve „divadelní“, posléze ve foyer skutečné kasičky konkrétního humanitárního projektu na stavbu školy v Africe. Divák má možnost přispět na dobrou věc a zároveň se stát součástí divadelního představení.

Curth Flatow (Německo)

JAK VYLOUPIT BANKU (DAS GELD LIEGT AUF DER BANK)

z němčiny přeložil Josef Balvín

7 m, 2 ž

Řemeslo Gustava Kühneho je vykrádání trezorů ze zlatem – zvládá ho s oddaností a akribií. Když jednou v noci kráčí se svými dvěma nezletilými syny z „práce“ a komisař mu nasadí pouta, slíbí, že v příštích čtyřiceti letech bude provozovat své zámečnické řemeslo pouze legálně. Tolik předehra.

Dohra je následující – otcí Kühnemu je osmdesát, jeho synům se daří, jeden je gymnaziální ředitel, druhý úspěšný nakladatel. K jejich zděšení se „odvážný Gustav“ rozhodne nadělit si k narozeninám pěkný dárek – „malinkou pěknou banku“. Napravení a spořádaní synové si rvou vlasy – nakladatel nakonec dostane nápad, jak všemu učinit zadost i v rámci zákonů. Hra tak dospěje ke svému překvapivému happyendu.

Bouřlivý a dynamický příběh o vykradači trezorů Gustavu Kühnem, který po čtyřiceti letech vzorného chování vyráží se svými syny do akce, byl v Německu nesčetněkrát inscenován, a i

když od premiéry uběhla řada let (v říjnu 1968 v Berliner Hebbel-Theater), hra neztratila svým neotřelým tématem a dynamickým dějem na přitažlivosti.

A ještě další...

Miro Gavran (Chorvatsko)

KRÁLOVÉ A PODKONÍ (KRALJEVI I KONJUŠARI)

z chorvatštiny přeložili Vlatka Souček-Kapetanović a Jiří Vobecký

8 m, 3 ž

tragikomedie

Kvazi-shakespearovská tragédie pojednává "heroickou" epizodu z raných chorvatských dějin s odstupem dnešních postmoderních fantasy her a s divadelnickou sebeironií, ale také s hluboko uloženou zkušeností obyvatele Balkánu 90. let.

Korunu krále Maruna chce získat jeho kancléř, který je navíc milencem královny Jeleny. Kancléřova dcera Dora je však oddána královi synu, který musí připravovat dvojí spiknutí – současně proti králi i proti svému otci.

Jde o provokativní hru o politických intrikách, o ženách v politice a o starostech lásky. Zobrazované boje a politické manipulace odkazují nepřímě k situaci na Balkáně v 90. letech 20. století. Hra je napsána v shakespearovském stylu, přesto má moderní tvar. Premiéra proběhla v roce 1999 v Eugene O'Neill Theater Centre ve Waterfordu v USA.

HRY, KTERÉ JE PO DOHODĚ MOŽNO ZÍSKAT JEN ZA TANTIÉMY

Zahraniční tituly, u nichž je možno získat provozovací práva pouze za tantiémy (%).

Autor	Titul	Smlouva do:	%
Alan Ayckbourn	Něco v ní je	16.2.2010	6
Alan Bennett	Kafkovo brko	9.9.2009	9
Edward Albee	Koza aneb Kdo je Sylvie?	30.11.2009	7
Michael Frayn	Bez roucha	31.12.2010	9
Michael Frayn	Kodaň	8.5.2010	9
David Greig	Pyreneje	15.8.2011	6
David Greig	Vzdálené ostrovy	31.10.2009	6
John Hale	Lorna a Ted	24.1.2009	6
David Harrower	Nože ve slepicích	11.10.2010	6
Robin Hawdon	Úžasná svatba	10.6.2010	9
W. D. Home	Ledňáček	4.12.2010	9
Fritz Kater	Čas milovat čas umírat	9.7.2009	6
Nikolaj Koljada	Slepice	10.10.2009	6
Liz Lochhead(ová)	Perfect Days	14.10.2009	6
William Mastrosimone	Jako naprostý šilenci	6.7.2009	7
Martin McDonagh	Kráska z Leenane	30.6.2009	7
Martin McDonagh	Lebka z Connemary	30.6.2009	7
Martin McDonagh	Pan Polštář	30.6.2009	7
M. von Mayenburg	Eldorádo	29.7.2009	6
Felix Mitterer	V jámě lvové	27.2.2011	9
Felix Mitterer	Účtování v domě božím	31.12.2010	8
William Nicholson	Na ústupu	26.5.2009	6
Eugene O'Neil	Cesta dlouhým dnem do noci	10.1.2011	7
Mark Ravenhill	Polaroidy	27.9.2010	6
Vasilij Sigarev	Detektor lži	6.4.2011	9
Mayo Simon	Návod na přežití	30.6.2009	6
J.P.Shanley	Pochyby	5.4.2009	7
Sam Shepard	Nebožtík Henry Moss	27.5.2009	7
Sam Shepard	Pohřbené dítě	6.10.2010	7
Tom Stoppard	Na flámu	14.1.2011	9
Tom Stoppard	Pravý inspektor Hound	14.1.2011	9
Tom Stoppard	Rock 'n' roll	2.3.2011	8
Paula Vogel	Jak jsem se učila řídit	7.3.2010	6
Stefan Vögel	Dobře rozehraná partie	9.1.2013	8

Nepřeložené texty

Dílo I. Bergmana

***Rádi připomínáme, že cesta k inscenování Bergmanových děl je po mnoha letech volná!
Autorská práva vám rádi zprostředkujeme!***

Anglicky psaná dramatika

David Greig (Velká Británie)
MIDSUMMER (SVATOJÁNSKÁ NOC)

1 m, 1 ž

Romantická komedie nese podtitul „komedie se zpěvy“ – oba hrdinové hry totiž své vtipné dialogy a strhující vyprávění o událostech jedné svatojánské noci a následujícího víkendu doprovázejí písněmi (autor: Gordon MacIntyre ze skupiny Ballboy) a hrou na akustické strunné nástroje.

Helena je pětaticetiletá právnička a Bob její vrstevník, zabývající se poněkud nekalými obchody a snící o nezávislém životě pouličního muzikanta. Nesourodý pár spojuje jednak životní pocit lidí „uprostřed léta“ jejich života a jednak náhodné seznámení v jednom známém edinburském baru. Helena tu marně čeká na svého (ženatého) přítele a atmosféra „středoletní“ noci i vypité skleničky ji inspirují k oslovení dalšího osamělého návštěvníka - Boba. Kupodivu však „sexem na jednu noc“ jejich známost nekončí. Následující sobota je pro oba frustrujícím zážitkem: Kocovinou indisponovaná Helena jako družička poněkud rozvrátí svatbu své sestry a Bobovi se nepodaří dotáhnout jeden podezřelý obchod pro svého bosse Malého Tama. Těsně před nosem mu zavřou banku, a tak bloumá Edinburhem s igelitovou taškou s patnácti tisíci liber, které tím pádem nestačil včas doručit na bossovo konto. Když opět náhodou potká zbědovanou Helenu, brzy se vynoří nápad, co s nimi.

Nezapomenutelný flám, do něhož se nakonec zapojí velká část města, vrcholí v apartmá nejluxusnějšího edinburského hotelu Balmoral. Tady je však Bob dopaden svým bossem. Jeho běh o život ospalým nedělním městem nakonec skončí téměř božím zásahem. Helena, která se obává, že je těhotná, se mezitím znovu marně pokusí sejít se svým milencem. Po tomto ponížení se ještě dovídá, že její obavy (či naděje?) byly liché – těhotenský test je negativní, a tak i její cesta k novému začátku je volná. Posílá esemesku Bobovi a oba svého druhu desperáti se rozhodnou ke společné plavbě... do Belgie na týdenní dovolenou. Ale kdo ví.

Hra měla premiéru v říjnu 2008 v proslulém edinburském Traverse Theatre. Mimořádná příležitost pro dva všestranné komedianty kolem pětaticítky!

COPPER SULPHATE (SÍRAN MĚĎNATÝ)

10 m, 2 ž, 2 děti, další drobné role
rozhlasová hra

Leonard Rafferty pracuje pro jistou britskou těžební společnost. Své dětství prožil v africkém městě Bushiya, kde pracoval jeho otec. Leonardův šéf by rád využil vazeb, které má jeho podřízený na Bushiyu ze svého mládí a pokusil se tam získat pro firmu těžařskou koncesi. Pro tento účel má Leonard vyhledat a získat svého někdejšího přítele Innocence Andeyabu, muže, který později stál v čele národních povstání proti diktátorskému režimu v Bushiyi. Přestože byl prohlášen za mrtvého, jeho smrt nebyla nikdy prokázána a v současnosti je pro zdejší odpůrce režimu skutečnou ikonou. Andeyaba byl v dětství Leonardovým přítelem, až do osudné chvíle, kdy mu Leonard poranil obličej vlastnoručně vyrobeným jedem... Zájem vypátrat Andeyabu není tedy pro Leonarda pouze pracovní, ale i osobní.

V Bushiyi se setkává a postupně sblíží s Andeyabovou sestrou Charity a spolu s ní se snaží

různými, často velmi riskantními, způsoby získat veškeré informace o Andeyabovi. Když jen o vlásek uniknou smrti, setkává se Leonard s tajemným Viktorem, ve kterém posléze poznává samotného Andeyabu. Ten ho však prosí, aby neprozradil jeho novou identitu, naopak, aby se připojil k poselství, že Andeyaba je mrtev – protože jen jako mrtvý mučedník může být skutečnou posilou pro aktivní odpůrce režimu, jen takový už zůstane věčně silný, čistý, nezkorumpovaný – vlastně svatý. Leonard je šokován, ale záhy pochopí, že je to skutečně jediná cesta.

Greigova rozhlasová hra je ve své společenské rovině originálním zamyšlením nad principy i metodami diktátorských režimů, v rovině osobní pak pohledem na nesnadnou cestu k pochopení životních hodnot.

Peter Quilter (Velká Británie)

BOYBAND

7 m, 3 ž

Muzikál

Boyband je aktuální lehký pop muzikál, který zachycuje osudy fiktivní chlapecké pop kapely Freedom, strmý nárůst její popularity a postupnou ztrátu soukromí.

Ve Wembley právě vrcholí show, ale nad budoucností koncertující skupiny se stahují mračna v podobě pověstí o drogové závislosti, alkoholismu a výtržnostech na veřejnosti. Pětice mladých hvězd nás v průběhu koncertu zavede až do dob svých začátků a odhalí drsnou pravdu o zákulisí hudebního byznysu. Skupina vznikla jako umělý výtvar svého prohnitého manažera Waylanda. Její členové tím ztratili svou lidskou nezávislost a pro své fanoušky, kteří kupují jejich desky, jsou nuceni stále udržovat neposkvrněnou image, a vydělávat tak svému manažerovi peníze. Nicméně, to co pro ně začalo jako legrace - zbožňování fanynek, blesky fotoaparátů, divoké večírky v hotelích - brzy unaví a mezi Seanem, lídrem skupiny, a jiným jejím členem, textařem Dannym, narůstá napětí. Skupina směřuje k sebedestrukci - Wayland navíc zjistí, že jeden z jejích členů je homosexuál, jiný má dítě a třetí propadl drogám. Mají-li zůstat pohromadě, je třeba myslet rychle...

David Hare (Velká Británie)

GETHSEMANE (ZAHRADA GETSEMANSKÁ)

5 m, 4 ž

Nejnovější hra Davida Harea (premiéra v listopadu 08 v Národním divadle v Londýně) je volným pokračováním jeho cyklu „her o stavu Británie“ z 90. let. Děj se točí kolem (fiktivních) členů současného britského labouristického kabinetu - ministryně vnitra Meredith Guestové, premiéra Aleca Beasleyho (značně připomínajícího Tonyho Blaira) a jejich oficiálních i neoficiálních poradců. Do jejich týmu je právě uveden i bývalý policista Mike Drysdale. Mikeova žena, bývalá učitelka Lori se stane hlavní protihráčkou Meredith a jejího politického klanu. Je totiž povolána aby pomohla řešit Meredithin rodinný problém, jenž hrozí zničit její kariéru. Lori totiž bývala oblíbenou učitelkou Meredithiny dcery Suzette, kterou její matka proti její vůli převedla ze státní do privilegované soukromé školy. Šestnáctiletá Suzette se navíc cítí být rodiči zanedbávána (i její otec se raději věnuje podezřelému obchodování s Východní Evropou) a ač nadprůměrně inteligentní, vydá se cestou pubertálního protestu. Je obviněna z užívání drog a při orgii na domácí party se mj. vyspí s bulvárním novinářem, kterého navíc hojně zásobí fakty ze svého života.

Navzdory snahám stranické šedé eminence, fund-raisera Otto Fallona a Meredithiny poradkyně Monique skandál propukne v plné síle (Meredithin muž začne být navíc soudně stíhán). Meredith se však nevzdá, odmítne premiérovo doporučení rezignovat a svůj politický boj nejspíš vyhraje. Ovšem za cenu zřejmě již trvalého odcizení své dcery. Suzette se v doprovodu Lori před novináři skrývá na Sicílii. Odcizení se však prohlubuje i mezi Lori a Mikem, který se stále více zaplétá do neformálních mocenských struktur. Hare se zručností sobě vlastní zobrazuje pragmatický svět dnešní (nejen britské) politiky, jež odhodila s ideologií i ideje a v řízení země

se drží jediného příkazu: najít takové řešení problému, které „funguje“. Nezastírá však ani dopady takového zvěcnění na individuální morálku.

Mark Ravenhill (Velká Británie)
SHOOT/GET TREASURE/REPEAT

Shoot/Get Treasure/Repeat je cyklem šestnácti aktovek, které autor pojmenoval podle existujících příběhů. Jsou předloženy v pořadí, v němž vznikaly a jež je v jistém smyslu logické, autor sám však doporučuje čtenářům/inscenátorům přeházet je podle libosti, vybrat si jen ty vyhovující, kombinovat a experimentovat.

V některých aktovkách vystupují postavy mající jméno, případně konkrétnější charakteristiku, v jiných vystupuje sbor (žen, vojáků apod.) a jednotliví mluvčí jsou označeni pouze odrážkou, ani toto rozdělení však není nikterak závazné. Některé postavy vystupují ve vícero aktovkách, někdy jsou pojmenované, jindy rozpoznatelné pouze podle toho, co říkají.

Společným aspektem všech aktovek, který někde hraje větší, někde menší roli, je blíže nespécifikovaná, v blíže neurčeném městě či zemi probíhající válka, svržení blíže nekonkretizovaného diktátora, utrpení a strach lidí v okupovaných a bombardovaných oblastech, touha žít v klidu a bezpečí. Postavy žijí svůj všední, každodenní život, řeší každodenní banální problémy; kdesi, blíže či dál, se ale bojuje a povědomí o krutých následcích války je všudypřítomné. Když jedna válka skončí, jiná začne, protože boj dobra se zlem je věčný, dobra lze dosáhnout jen pomocí zbraní a bez zla by dobro nemohlo existovat. Že jsou války ve své podstatě nesmyslné a absurdní, to je více než zřejmé. Proto není čtenářovi a dokonce zřejmě ani postavám jasné, proč se vlastně bojuje a proti komu. Jen se stále dokola, donekonečna opakuje floskule o boji „za svobodu a demokracii“.

V aktovkách se často opakuje motiv anděla se zlomeným křídlem a bezhlavého vojáka. Součástí cyklu je i tzv. „dodatek“ - rozhlasová verze aktovky *Včera došlo k události*.

Synopse aktovek, jež je možno inscenovat i jednotlivě nebo v libovolných kombinacích, najdete na našem webu v Rukověti dramaturga.

Roger Leach, Colin Wakefield (Velká Británie)
ON YOUR HONOUR (NA VAŠI POČEST)

5 m, 3 ž

bulvární zápletková komedie

Odehrává se v současnosti, v průběhu jediného dne v jednom pokoji luxusního hotelu v Birminghamu.

Ženatý právník Nick si do hotelu přivádí svou mladičkou milenkou Toni. To, co se původně jevílo jako ideální víkend, se změní v noční můru. Nejprve se ukáže, že Nick se během víkendu (což Toni netušila) musí zúčastnit právníkové konference v hotelu, kterou pořádá jeho kolega Hugo: ten chce získat prestiž v očích nejvyššího soudce, sira Henryho, a tak konečně dosáhnout povýšení. Situace se ještě zhorší – Hugo se vzápětí objevuje na scéně: je ubytován ve vedlejším pokoji, který je s tím Nickovým propojen dveřmi. Hugo se plně soustředí na kariéru, Nick na zálet, brzy však přichází asistent sira Henryho Gerald, mimořádný suchar a hlavně špion svého šéfa – přítomnost Toni je potřeba nějak ututlat, protože sir Henry je mimo jiné Nickův tchán.

Zápletko se dále rozvíjí, když nečekaně přichází Nickova manželka Hilary, sir Henry, pokojský Christian a Hilaryina sestra Liz, která Huga dávno miluje. Každý hraje hru na každého – kromě nevěry a povýšení jde i o homofobii, jíž se vyznačuje sir Henry, právě kvůli této averzi odmítá povýšit Huga, jehož považuje za homosexuála. Nick využije situace a Toni vydává za Hugovu milenkou, aby se očistil a také zvýšil Hugovy pracovní šance, to však zlomí srdce zamilované Liz...

Bizarní situace plné schovávaček ve vedlejší místnosti, v koupelně, v šatně a pod postelí,

korunuje Christianovo zjištění, že je vlastně synem Liz a Huga, odloženým hned po narození, o němž jeho otec neměl tušení. Několikanásobný happyend korunuje Hugo tím, že odmítá povýšení, a Christian zpochybněním své sexuality.

Zábavná hra se všemi náležitostmi svého žánru byla poprvé uvedena v září 2007 v Jermyn Street Theatre v Londýně v režii Colina Wakefielda. Autoři společně napsali též komedii *Double or Twin* a thriller *Audience with Murder*, účinkují mj. v muzikálových produkcích.

Ken Davenport (USA)
MY FIRST TIME (ZTRÁTA NEVINNOSTI)

2 m, 2 ž

Ken Davenport, divadelní producent, který se především věnuje divadelnímu marketingu, napsal, režisoval a produkoval v New Yorku tuto hru jako off-Broadway produkci v roce 2007.

Hra připomínající v mnohém hru *Monology vagíny* je nejen inspirovaná, ale cele sestavená z příspěvků lidí, kteří se na webové stránce MyFirstTime.com svěřují se svojí první sexuální zkušeností. Čtyři herci reprodukuje ucelenější i fragmentární příběhy ztráty panenství od těch banálních až po znásilnění a incest. Příběhy prolínají citace ze statistik, průměrný věk první sexuální zkušenosti v různých zemích, nejčastější sexuální praktiky atp.

Herci vstupují do rolí lidí různého věku, z různých prostředí, různého vyznání, jiné sexuální orientace, lidí vyrůstajících v 60. a 70. letech, která výrazně formovala jejich přístup k sexu, a konfrontují je se zkušenostmi dnešní mladé generace. Delší monology jsou mnohdy přerušované prostým sdělením věku či místa, kde k události došlo. Herci citují pocity, přání, adresné výhrůžky i obecné vzkazy, intimní detaily, některé komické i ponižující, některé až hraničící s pornografií.

Před každým představením jsou diváci požádáni, aby anonymně vyplnili dotazník, který obsahuje různé otázky typu: v jakém věku jste ztratil/a panenství? Kde to bylo? Jaké bylo jméno vašeho prvního sexuálního partnera? Jak byste popsali svůj první styk: neuvěřitelný, dobrý, špatný, hrozný atd. Kdyby váš první sexuální partner byl teď tady, co byste mu/jí řekli? Vybrané odpovědi čtou herci na scéně.

První hra svého druhu byla propagována všemi velkými televizními stanicemi v USA (s upoutávkou „panny a panicové mají vstup zdarma“) a setkala se s velkým ohlasem. V roce 2008 bylo plánováno její uvedení v Německu, Rakousku, Švýcarsku, Francii, Španělsku a dalších zemích.

Jeremy Raison (Velká Británie)
SOUND OF MY VOICE (ZVUK MÉHO HLASU)

1 m, 1 ž

Autor zdramatizoval novelu skotského spisovatele **Rona Butlina** z konce 80. let 20. století. Jedná se o kapitoly ze života alkoholika Morrise. Ten pracuje jako člen managementu v továrně na sušenky, má dvě děti a ženu, do práce jezdí příměstským vlakem a fantazíruje o tom, že jednou svede svoji sekretářku.

Dialogy jsou rozděleny mezi postavy nazvané On a Ona. Morris o sobě mluví ve druhé nebo ve třetí osobě. Touto metodou autor dosahuje podobného odstupu od situace, jaký má obvykle člověk pod vlivem alkoholu, a cítí se tak trochu jako nezávislý pozorovatel. A je to metoda účinná, ozvláštňující a umocňující hloubku alkoholického propadu.

Sledujeme smutné domácí bitvy ukončené alkoholickou sebelitostí, kocovinová rána, která léčí až další panák, delirické představy, jako ta o obživlém sněhulákovi, zvracení z postele a nemístně sebevědomé výstupy na pracovních setkáních, kdy se Morris snaží předstírat, že mu vůbec nic není.

Text zachází do nepříjemných detailů, které se kupí a vytvářejí nepřetržitý řetěz nevolnosti, bolení hlavy, vyprošťování a krátké stavy euforie doprovázené pocitem absolutní nadřazenosti. Hra působí jako protialkoholová terapie.

Morrise nakonec vysvobodí jeho láska k rodině. Pochopí, že je třeba začít znovu a jinak, vstát

bez závratě a sucha v krku, jet do práce a nepopíjet cestou ve vlaku, vzít rodinu na výlet... A tak nastane jeho první nový den, druhý, třetí...

Gina Gionfriddo(vá) (USA)

BECKY SHAW

2 m, 3 ž

Autorka vytvořila 5 kontrastních charakterů a nechala je čelit vcelku jednoduché situaci. V ní detailně a mistrovsky rozehrála konflikty jejich postojů a zájmů a vzniklo napínavé psychologické drama.

Titulní postava Becky Shaw(ová) je absolutní ztraceneček. Nemá přátele, nemá peníze, nekomunikuje s rodinou. Má ale kolegu Andrea, který je tak trochu samaritán a rozhodne se seznámit ji s bratrem (Max) své novomanželky Suzanny. Její přítomnost akcelerovala děj a vyhroutil už tak napjaté vztahy rodiny, poznamenané četnými traumaty (např. Maxova adoptivní matka) a extrémními povahami rodinných příslušníků.

Max, který se o žádné rande neprosil, se k Becky chová dosti hrubě, ale přesto ji vezme na večeři. Na cestě je přepadne neznámý muž a ohrožuje je pistolí. Společně pak stráví noc na policejní stanici a následně v jeho hotelu. Po souložení Max Becky požádá, aby odjela. Pak jí už nezavolá a její hovory nepřijímá.

Max je tvrdý muž a pragmatik, na němž leží zodpovědnost za labilní sestru (psycholožku) a matku, která trpí roztroušenou sklerózou a ztrátou finanční stability po smrti otce, nad jehož osobností (byl gay, nebo ne?) se vznášejí otazníky. Matka žije s mladým milencem a Max hasí požáry vzniklé jejich nezodpovědným hospodařením s penězi.

Max je naprostý cynik a nezabývá se tím, že Becky, vyhozená z jeho postele, propadne depresím a hrozí sebevraždou. Nicméně nakonec se setkají. Becky se snaží Maxovi vnutit (on je úspěšný manažer a ona neúspěšná sekretářka), ale ten ji jasně odmítá. Becky ovšem přitvrdí a řekne, že pokud k ní nebude milý, prozradí Andrewovi tajemství, že se Max a Suzanna (sourozenci) spolu vyspali po otcově pohřbu.

Andrew, chronický pečovatel, začne trávit veškerý čas s Becky. Ta totiž neustále mluví o sebevraždě, ale nemůže si dovolit péči profesionála. Suzanně to samozřejmě vadí a bojí se, že Andrew už o ni nemá zájem, protože jeho potřebou je ženu ochraňovat, stejně jako to potřebovala ona, když byla na dně v době jejich seznámení.

Na Floridě, kde bydlí matka Suzanny a Maxe, vypukne další finanční krize a matčin mladý přítel se ocitne ve vězení. Max vyrazí řešit problém, sehnat peníze a právníka, a Suzanna jede pečovat o matku. Očekává, že se zde objeví i její manžel, který ale odmítne, protože se stará o Becky. Max toho využije proti Becky a snaží se Suzannu obrátit proti Andrewovi. Žárlí na něj, protože mu vzal jedinou osobu, o kterou na světě stál. Teprve teď se vyjasnila Maxova slabina. Je totiž závislý na své sestře, její přítomnosti a jejím uznání.

Nečekaně na Floridu nakonec dorazí i Andrew, ovšem v doprovodu Becky. Matka ji přijme vlídně, na rozdíl od ostatních. Matčin poučený přístup (není nutné všechno vědět a všechno si říkat) přinese výsledek. Andrew a Suzanna se domluví na nových pravidlech, aby zachránili své manželství. Ona se přestane stýkat s bratrem, který se jí snaží uzurpovat a očerňovat Andrewa, a on přerušuje vztahy s Becky. Odjíždějí zpátky domů. Becky musí počkat na vlak, a tak na sebe vlastně s Maxem zbyli. A matka, ať se děje, co se děje, si negativních věcí nevšimá. Usmívá se na všechny strany, ignoruje Maxův vztek a Beckyinu sebelítost, nemyslí na svého zavřeného přítele a přečerpané konto a dělá plány na večeři.

Hra vznikla na objednávku HUMANA Festivalu v Louisville, kde měla úspěšnou premiéru v roce 2008. V současné době je na repertoáru newyorského Second Stage Theater.

Tim Crouch (Velká Británie)

ENGLAND

1 m, 1 ž

hra pro galerie

V podtitulu textu nejdeme větu „Umění uvnitř umění“.

Jde o performance pro 2 herce, určenou pro prostory libovolné galerie. Publikum obklopují umělecká díla a předměty pocházející z jiných kultur, představení sleduje kulturní rozdíly, posuny i body, v nichž se kultury stýkají a prolínají.

Diváci jsou instruováni, aby „vešli a prohlíželi si umění.“ Zatímco se věnují prohlídce, muž a žena, u nichž není rozhodující pohlaví, začínají hovořit: představí se, stručně nastíní historii galerie a začnou mluvit o sobě. Žijí v Anglii a zabývají se uměním. Diváci se dozví o opuštěnosti jedné z postav, přítel často cestuje a obchoduje s uměním („tvrdí mi, že dobré umění je to, které se dobře prodává“).

Další část performance se odehrává v jiné postranní místnosti, kde si již diváci mohou sednout – jde již o divadelnější prostor. Hra nabývá obrátek, dozvíme se kromě jiného, že jedna z postav je nemocná, opuštěná a smutná, postavy začínají mluvit přes tlumočnicka....

Text reflektuje téma nejen hodnoty umění, jeho zpeněžování, ale i hodnoty lidského života. Jde o velmi dobře strukturovanou show, od počátečního nepohodlí až po překvapivé dynamické vyústění v „divadelní“ místnosti. *England* zkoumá i význam institucí: galerie, církve, nemocnice - a relativitu hodnot ve světě umění a citů. Sžiravý text zaznívá z mnoha úst, diváci se ocitají ve středu dění a stávají se jeho součástí. Text byl uveden v rámci edinburského festivalu v roce 2007 a inscenace získala 1. cenu v soutěži Scotsman Fringe Award.

Lisa McGee(ová) (Irsko)

GIRLS AND DOLLS (DIVKY A PANENKY)

2 ž

Emma potká náhodou v kavárně po dvaceti letech svoji kamarádku z dětství Claire, o které si celou dobu myslela, že zemřela při jisté tragické události. Při společném vzpomínání vyplyne na povrch, že prožitou událost si každá z nich pamatuje jinak. Vzpomínky protínají flashbaky, při nichž rozpomínání se na vlastní přímočaré dětské vnímání světa umožní osvětlit utajené trauma.

Ve hře tak vystupují vedle zralých racionálních žen i jejich dětská já. Autorka klade otázky po tom, do jaké míry jsou děti zodpovědné za svoje činy, obzvláště v situaci, kdy jsou samy oběťmi zneužití a psychického narušení. A konstatuje, že člověk přes snahu zapomenout na nepříjemné události nikdy své minulosti neuteče.

Pozoruhodná reflexe o událostech roku 1980 v severním Irsku byla poprvé inscenována v roce 2006 v Belfastu.

Kate Atkinson(ová) (Velká Británie)

BEHIND THE SCENES AT THE MUSEUM (V ZÁKULISÍ MUZEA)

5 m, 12 ž

Úspěšný debutový text z roku 1995, za který autorka nasbírala několik literárních cen. Tématem je minulost, která neumírá, neustále se vrací ve zmatených vzpomínkách, zůstává stejně trpká a stejně přízračně nesrozumitelná.

Hra je vystavěna z krátkých záběrů z minulosti několika příběhů, z nichž postupně vzniká obraz historie jedné rodiny. Celé vyprávění je rámováno jako terapeutický rozhovor. Ruby se světuje doktorce Herzmarkové, která ji povzbuzuje, aby pokračovala. Rubyino vyprávění však zachází mnohem hlouběji do minulosti, než může sahat její vlastní paměť. Postavy starých příběhů ožívají a vrací se do života jako trvale přítomná traumata. Na chvíli zahlédneme část příběhu

prababičky Alice, která, ač matka pěti dětí, utekla s francouzským učitelem kreslení. Mnohem větší prostor pak dostává válečná story lásky mezi dvěma sestrami a třemi mladíky, kteří až na jednoho padli. Čím blíže současnosti se dostáváme, tím detailnější je vyprávění.

Klíčovým je vlastní příběh Ruby, jejích rodičů a sester. Rodinu pronásleduje neštěstí – jedna ze sester zemře při automobilové havárii cestou z vánoční pantomimy, rodinný dům i s obchodem vyhoří, další ze sester Patricia se vzepře, žije po svém, otěhotní a odejde z domu. A Ruby, stále ještě dítě, zůstává sama. Sama s těžkým srdcem, matkou a otčímem. Následuje ale nečekaná pointa, která vysvětlí, proč v Rubyině hlavě stále žijí hrůzy rodinné historie. Ruby totiž měla dvojče, a když jim bylo pět let, zavinila její smrt – schválně do ní strčila a sestra se utopila v zamrzlém rybníku. Ruby pak v šoku na všechno zapomněla. Zlé tajemství je odhaleno.

Závěr je ale smířlivý. Po letech se k umírající matce vrací i ztracená Patricia.

Adam Rapp (USA)
KINDNESS (DOBROTA)

2 m, 2 ž

Matka se synem v hotýlku na Manhattanu. Přijeli odněkud ze středozápadu, aby si Maryanne naposledy užila velkoměsta. Umírá na rakovinu a přála si ještě jednou zajít v New Yorku na muzikál. Dennis s ní sice vážil dalekou cestu, ale aby protrpěl večer v divadle, tak hluboká jeho účast není. Proto s radostí přijme náhradní řešení, když se matce jako náhradní garde nabídne černošský řidič taxíku Herman. Maryanne se baví představou, co by tomu řekl Dennisův otec, který černochoy nesnáší.

Matka odejde a Dennis se může flákat podle chuti. Najednou se ale v jeho hotelovém pokoji objeví neznámá dívka (Frances). Jedná poněkud agresivně a s radostí využívá své převahy nad překvapeným teenagerem. Při jejím dotazování vyjde najevo, jak Dennis trpí tím, že musí studovat vojenskou akademii, a že by nejraději utekl z domova. Pak se svěřá i Frances Dennisovi. Říká, že zrovna utíká před svým ženatým milencem, kterého se rozhodla opustit. Protože nikdy nesplnil své sliby, připravila pro něj na rozloučenou kompromitující překvapení.

Dennis, zdá se, je Frances tak trochu fascinován. Ona má neustále navrch, ať už na Dennise útočí nebo hraje zraněnou milenkou. Zdá se ale, že i z její strany nechybí sympatie. Dennis se jí svěřá i s tajemstvím matčiny nemoci. Frances říká, že nejmilosrdnější je matku jejího trápení zbavit. Dennis prozradí, že někdy sám myslí na to, jak ji udusit polštářem a pak prostě odejít pryč ze svého života. Ze školy, kde se cítí být ponižován, od umírající matky, která se ještě pořád snaží lapat po životě, a od otce gamblera, kterého už léta neviděl. Jako o vražedné zbrani se mluví o kladivu. To je od tohoto okamžiku divákovi stále na očích. Otázkou zůstává, jestli bude nebo nebude použito.

Maryanne a Herman se vrací z divadla a zastihnou Frances a Dennise. Zprvu rozpačitá a z Maryanniny strany i nepřátelská atmosféra se postupně uvolní, zvláště zásluhou Hermana, který je laskavý a pozorný. Frances se ale rozloučí a odchází na vlak, jede prý začít nový život. Pryč od svého bohatého, ale ženatého milence. Herman se vrací s jídlem z fastfoodu a s novinou, že v patře nad nimi byl nalezen zavražděný muž. Z několika detailů je jasné, že šlo o muže, o kterém mluvila Frances. Není také pochyb, že to ona sama se zbavila nemilého břemene. Maryanne se ale udělá zle a Herman se konečně dozví, že jí zbývá pár týdnů života. Pochopí, že musí odejít a slíbí, že se zastaví zítra. Nikdo ale neví, jestli to skutečně udělá. Odchází.

Matka se synem zůstanou opět sami. Nemocí a rušným dnem vyčerpaná Maryanne jde spát. Jen Dennis zůstává vzhůru. Vezme do ruky kladivo, stojí nad spící matkou...a světlo zhasíná.

Simon Vinnicombe (Velká Británie)

CRADLE ME (KOLÉBEJ MĚ)

3 m, 1 ž

drama o rodinné tragédii

Čtyřčlenná rodina přijde v automobilové nehodě o sedmnáctiletého syna Nicolase. Nahradit ho má jeho vrstevník, podivínský soused Daniel, k němuž si každý člen rodiny vytvoří specifický vztah. Dvanáctiletý Louis u Daniela nachází pomocnou ruku staršího bratra, ale zároveň mu svojí dětskostí ubližuje. Otec Graham si s Danielem rozumí víc než s vlastním synem, s tím měl jisté nedořešené spory, syn byl ještě příliš mladý na to, aby byl schopen přijmout otcovy slabosti. Ale ještě silněji se k Danielovi upíná matka Marion. Tato žena středního věku si chce ještě dokázat, že svůj život nepromarnila, a proto začne Daniela svádět, aby opět nabyla sebevědomí a pocitu, že je stále mladá a milovaná. Poté, co Daniela celá rodina zneužije, ho od sebe s nenávistí odvrhne.

Sonja Linden(ová) (Velká Británie)

Narodila se židovské uprchlici z fašistického Německa. Problematikou vlastního původu se zabývají autorčiny rané texty jako The Jewish Daughter, Call me Judas či The Strange Passenger.

V letech 1997- 2004 působila Linden v anglické nadaci s názvem Medical Foundation for the Care of Victims of Torture. Zde založila program Write to Life, v němž klienti nadace mohli prostřednictvím psaní podat svědectví o hrůzách, které prožili. Texty svých klientů z Afriky pak autorka zformovala do dokumentárních "Uprchlíckých monologů". Genocida, perzekuce, uprchlíci jsou hlavním tématem divadla Iceandfire, které Linden založila v roce 2003. V jeho rámci vznikají nejen umělecké projekty, ale divadlo také pořádá osvětové přednášky, besedy, setkání atd.

CROCODILE SEEKING REFUGE (KROKODÝL HLEDÁ ÚTOČIŠTĚ)

10 m, 13 ž

Hra *Crocodile Seeking Refuge* se zabývá problematikou přístupu tzv. svobodné společnosti k uprchlíkům. Otřesné a alarmující příběhy několika žadatelů o azyl a úspěšných azylantů z různých koutů světa (Konga, Iránu, Iráku, Kolumbie atd.) ostře kontrastují s odmítavým postojem a egoismem britských občanů. Hra je rozdělena do 23 krátkých scén odehrávajících se kromě advokátní kanceláře na banálních místech v Londýně (kosmetický salón, divadelní bar). Manželství advokátky uprchlíků Harietty se postupně rozpadá. Je totiž příliš pohlcena svými klienty, dokonce jednoho z nich - Zakaryoa ze Súdánu - ubytuje u sebe doma. Na Zakaryových osudech můžeme sledovat nedostatky britského azylového systému. Přestože je politickým uprchlíkem, byl mučen v několika vězeních, v Anglii se mu dostane dalších příkoří. Hned po příjezdu je uvězněn, potom neúspěšně žádá o azyl, a nakonec se musí vrátit zpátky domů.

I HAVE BEFORE ME A REMARKABLE DOCUMENT GIVEN TO ME BY YOUNG LADY FROM RWANDA (MÁM PŘED SEBOU POZORUHODNÝ DOKUMENT OD JEDNÉ MLADÉ ŽENY Z RWANDY)

1 m, 1 ž

Hra byla zamýšlena jako svědectví hrůz rwandské genocidy, přesto na toto téma Linden napsala hru o lásce mezi mladou Afričankou a jejím učitelem.

Juliette jako utečenec a svědek rwandského masakru píše dokumentární knihu o osudech své země a navštěvuje kvůli tomu v Londýně, kde dostala azyl, kurs tvůrčího psaní. Její učitel, významný básník Simon, jí radí, jak se pokusit udělat z textu jedinečnou záležitost: chce, aby se nezabývala objektivními drsnými fakty, ale popisovala výhradně svoje subjektivní pocity. V Juliettě se tak probudí zidealizované vzpomínky na dětství, rodinu, domov - sluncem

prosvětlenou Afriku. Simon díky ní konečně po dlouhé době napíše novou sbírku milostné poezie a Julietta už nemá potřebu psát o hrůze a ztrátách, které zažila.

Happyend dosvědčuje lidskou zralost hrdinů: Simon neopustí svoji britskou manželku, ale společně s černoškou Juliettou úspěšně vystoupí na společném čtení svých literárních děl.

THE STRANGE PASSENGER (PODIVNÝ CESTUJÍCÍ)

5 m, 4 ž

Hra se odehrává během dvou let v koncentračním táboře Terezín, kam byl s celou rodinou deportován i německo - židovský skladatel Viktor Ullmann. Setkávají se tu obě jeho manželky, bohémská Elly a praktická Anna bránící Viktorovi v tvorbě. Frustrovaného umělce Viktora paradoxně toto nevládné prostředí inspiruje k napsání komorní opery. *Der Kaiser von Atlantis* je nejen satirickým portrétem Hitlera a nacismu, ale i všudypřítomné smrti. Jeho rodina mu ale ve veřejném uvedení opery brání.

Hra se tak zabývá rozporem mezi potřebou tvořit a zodpovědností za svoje blízké a také klade otázky po smyslu umění v beznadějně lidské situaci.

Sonja Linden(ová), Adah Kay(ová) (Velká Británie)

WELCOME TO RAMALLAH (VÍTEJTE V RAMALLÁHU)

2 m, 2 ž

Hru *Welcome to Ramallah* napsala Lindenová spolu s Adah Kayovou k šedesátému výročí založení státu Izrael.

Američanka Nat přijíždí za svojí sestrou Marou do Izraelci okupovaného Ramalláhu. Chce totiž uctít památku svého otce tím, že rozpráší jeho popel v galilejském kibucu, který v roce 1948 pomáhal budovat. Mara to však odmítá, rozhodla se totiž pomáhat perzekuovaným Palestincům. Nat proto blíže seznamuje se svými přáteli, mladým mužem Daoudem a jeho starým strýcem Salimem. Během jejich návštěvy dojde v výbuchu a vojáci oběma mužům zakáží město opustit. Postupně tak během přátelského rozhovoru vyjde na povrch, že původně na místě kibucu měl domov Salim. Z něj byl ale Izraelci před lety násilně vyhnán, proto může přirovnat osud svého národa k osudu Židů v nacistické Evropě.

Carlos Murillo (USA)

DARK PLAY or STORIES FOR BOYS (TEMNÁ HRA aneb PŘÍBĚHY PRO CHLAPCE)

2 m, 2 ž

Čtrnáctiletý Nick je cynický teenager, povýšený, pohrdající. Surfuje po internetu a hledá si naivní stvoření, které by se stalo obětí jeho „temné hry“. Hry, ve které jenom jeden z hráčů zná pravidla a navíc ten, který je obětí, neví, že vůbec nějaká hra existuje.

Temná hra je dalším z příběhů o manipulaci s realitou. Nedobrovolným hráčem temné hry se stane Adam, důvěřivý mladík, který si na chatu hledá dívku, do které by se mohl „zamilovat“. Láska zmíněná v Adamově profilu, je to slovo, které Nicka vyprovokuje k akci. Vytvoří postavu Rachel a s Adamem stráví noci a dny na chatu. Zamilovanost se skutečně dostaví a s city přichází i cyber sex (masturbace před webkamerou). Nick se královsky baví. Chce ale příběh přivést k životu, a proto si vymyslí Rachelina bratra. Jako bratr se s Adamem sejde. Vysvětlí mu, že Rachel přijít nemohla, protože „teď ji má otčím“. Setkání Nicka a Adama skončí sexem.

Neexistující Rachel stále odmítá setkání, Adam začne být vůči ní agresivní a vysmívá se jí. Najednou se na chatu objeví otčím a vyhrožuje Adamovi, že ho zabije, pokud jeho dceru nenechá na pokoji. To už je jasné, že neexistující Rachel je zneužívána neexistujícím otčím. Pak najednou Rachel zmizí. Její bratr se opět sejde s Adamem, hledá totiž útočiště před otčím. Adam a Nick spolu znovu mají sex.

Adam dostane fotku Racheliny mrtvolky a její uřezané hlavy ležící kdesi v příkopu. Za nějaký čas se Adamovi ozve policistka (opět Nick), také na chatu. Označí Nicka za perverzní monstrum a přesvědčí Adama, aby ho zabil, a dá mu přesný popis celého aktu a tím zosnuje a naplňuje

vlastní vraždu. Adam se rozhodne vzít spravedlnost do svých rukou.

Adam a Nick se sejdou v obchodu, koupí nůž a přesně podle instrukcí Adam Nicka za nákupním centrem pobodá. Z dobráka Adama se stal stejný citový invalida jako Nick, propadl se do jeho světa. Nick ale nezemřel.

Celý tento příběh je zarámován jako Nickovo vyprávění. Jeho posluchačem je jeho přítelkyně, se kterou právě měl první sex. Když Nick svůj příběh dokončí, Molly mu nevěří a pouze ho obviní, že si tu „sračku“ vymyslel.

Autor v textu refrénovitě opakuje některé promluvy („*Otázka – volba. Otázka – volba. Otázka – volba... Řeknu pravdu? Nebo si vymyslím nějakou sračku...Slabá migréna, potní žlázy jedou naplno, pocit tvrdnutí mezi nohama... Rozjždím to.*“) a tematizuje vlastní proces vzniku divadelního textu, čímž hře dodává výrazný emoční náboj a činí ji vrstevnatější. Tón textu je temný, přesně jak říká název. Hra v podstatě sděluje, že pravda není natolik silná, abychom ji byli schopni rozpoznat. Ve světě lží nikdo neví, co je pravda a co hra.

Rebecca Lenkiewicz(ová) (Velká Británie)

HER NAKED SKIN (JEJÍ HOLÁ KŮŽE)

13 m, 13 ž

Hra se odehrává v Londýně roku 1913, kdy kulminuje militantní hnutí sufražetek. Tisíce žen všech společenských vrstev demonstrují u hollowayské věznice za volební právo. Mezi nimi je i Celie Cainová, která je uvězněna policií, ale prochází i frustrujícím manželstvím a mateřstvím. S bohatým a oddaným Williem má Celie sedm dětí. Ve vězení se seznamuje s mladou dělnicí Eve Douglasovou a mezi oběma ženami z rozdílných společenských vrstev propukne erotický a chaotický vztah.

Hra začíná smrtí Emily Davidsové, jejíž smrt při závodech koní se zapsala do dějin feminismu jako symbol boje za práva žen.

Hra byla uvedena v roce 2008 v londýnském Národním divadle.

Philip Ridley (Velká Británie)

KRINDLEKRAX

10 m, 2 ž

„Dětská hra“. V „nejpřátelštější“ ulici na světě, v Lizard Street, se začne připravovat školní hra. Na roli titulního hrdiny legendárního kusu z dějin ulice, bude vypsán konkurs. Hlavní postava, chlapec Ruskin, by tuhle roli rád hrál, ostatně se vášnivě zajímá o divadlo a text už umí zpaměti, dostane ji však Elvis, bývalý Ruskinův kamarád, teď puberťák, který terorizuje celou ulici. Není však čas na to, aby Ruskin truchlil: v ulici začíná řídit tajemný drak Krindlekrax, o jehož existenci se Ruskin dozví od svého nejlepšího přítele, školníka Corkyho. Zbytek příběhu zná Ruskinův otec, který kdysi ze zoo odnesl mládě krokodýla. To se pak ztratilo a od té doby ulici čas od času – teď jako obrovský ještěr – terorizuje. Nakonec se Ruskin odhodlává a vydává se po Corkyho stopách do kanalizace pod ulicí. Tak se stane opravdovým hrdinou a Krindlekraxe zneškodní. Realita se prolíná s fantazií: Elvis onemocní, a tak ho na vystoupení musí zaskočit Ruskin, který nejenže v roli exceluje, navíc ještě změní vyznění legendy (konec je k drakovi smířlivý) a obnoví přátelství s Elvisem.

Didaktický kus potvrzuje všechny tradiční pohádkové pravdy a využívá klasických postupů tohoto žánru.

Hra vznikla adaptací původně literární předlohy, která pod stejným názvem vyšla roku 1991, divadelní text je z roku 2002.

Philip Ridley je britský výtvarník, spisovatel, filmový režisér, fotograf. Literárně debutoval na konci osmdesátých let povídkami, soustavně se věnuje též dětské tvorbě. V Česku byla uvedena jeho hra *Rtut'* (divadlo Letí, 2006).

Německy psaná dramatika

Marc Schubring, Holger Hauer, Wolfgang Adenberg (Německo)
FLETSCH – SATURDAY BITE FEVER (VYCEŇ TESÁKY – HOREČKA SOBOTNÍHO KOUSNUTÍ)

3 m, 2 ž

původní muzikál – vlkodlačí burleska

Jde o vtipný muzikál využívající a parodující klišé hororů a detektivek na téma vlkodlaci stejně jako velkého muzikálového světa, např. *Fantóma opery*. Jak již titul napovídá, hudebně autoři vycházejí z diska konce 70. let, ale využívají i jazz a blues. Bezstarostný satirický muzikál je plný ironie, je i po vzoru kabaretů dostatečně cynický – v tom vynikají především texty písní, ale také břítké dialogy plné slovních hříček a narážek.

Hlavní postavou je zaměstnanec pojišťovny, nesmělý Stanley, který je vášnivě, ale beznadějně zamilovaný do své sekretářky Daisy. Vše se změní, jak už to bývá, náhodou – přesvědčeného vegetariána Stanleyho náhodou kousne vlkodlak (vlastně vlkodlačka) Esther a on sám se tak promění ve vlkodlaka: na hrudi mu vyraší srst, stane se mohutnějším a sebejistějším a Daisy o něj začne mít konečně zájem. Problémem je ovšem Stanleyho otec, bývalý lovec divoké zvěře v důchodu, ve kterém se probudí starý lovecký instinkt a jehož cílem je, aby mu na zdi visela jako trofej hlava vlastního syna. Také Esther začíná mít na nového vlkodlaka nebezpečné nároky... Situace se komplikuje, lásce není souzeno jít rovnou cestou. Konec nepostrádá černý humor – když se již Stanleymu podaří uvyknout nové identitě, vynořuje se náhle jeho otec - a syna zastřelí. Na Stanleyho pohřbu se však situace ještě jednou obrátí – z rakve vyléza Stanley a společně s Daisy, která je již také vlkodlakem, se zakousnou do otce. Otec klesá do invalidního vozíku a dvojice vyje na Měsíc...

Autoři mají s muzikály bohaté zkušenosti (M. Schubring pracuje také v New Yorku, H. Hauer je herec, režisér a překladatel, účinkoval např. v muzikálech *Jesus Christ Superstar* či *Rocky Horror Show*, autor textů písní Adenberg je známý muzikálový textař). Muzikál měl premiéru v prosinci 1993 v Saarländisches Staatstheater Saarbrücken a od té doby se již dočkal v Německu mnoha uvedení.

Připravujeme překlad do češtiny.

Marius von Mayenburg (Německo)
FREIE SICHT (VOLNÝ VÝHLED)

Libovolný počet postav - dav

Jde o hru o ztrátě osobní i obecné jistoty – „doufáme, že se nic neděje.“ „Dav“ dospělých je zneklidněn náhlou změnou chování „svého“ dítěte. Současně se šíří nejasný strach z teroru. Ztráta kontroly mění pohled na principy bezpečnosti. Hrozí ze strany dětí reálné nebezpečí nebo jde jenom o paranoidní a zbytečné starosti? Kde číhá nebezpečí a násilí? Na hřištích, v hlavách dospělých? A neměla by se zavolat policie? Atmosféru plnou hysterie nakonec prořízne výstřel. Dramatický text, v němž se mísí promluvy postav v nečekaných souvislostech, rozkládá a opět skládá jednotlivé motivy obecného pocitu ohrožení do dynamické textové mozaiky. Text vznikl na podnět Malthouse Theatre v australském Melbourne.

Torsten Buchsteiner (Německo)

KRIEGER (VÁLEČNÍCI)

11 m, 7 ž

rozhlasová hra

Berlín, současnost. Gregor pracuje na benzínové pumpě, Grit v hotelové recepci. Oba žijí v noci a většinou jsou sami. Jsou sami i s vraždami a násilnostmi, které jakoby mimochodem vysílá televize, jsou sami s opuštěností nočního rozhlasového vysílání. Časně ráno, po přečtené práci, si chodí Gregor zaběhat a Grit se věnuje bojovému umění. Odbourávají tak frustraci a agresi.

Jedné noci je Gregorův kolega zastřelen při loupežném přepadení pumpy. A Grit jen o vlasek unikne v hotelu znásilnění. Již nejde nic přejít, potlačit, zapomenout. Grit a Gregor se seznamují a začíná boj o přežití – vymýšlejí různé strategie pomsty i obrany. Stávají se z nich válečníci, bojovým polem je celé město.

Dynamickou detektivní rozhlasovou hru poprvé vysílala německá stanice WDR 5 v listopadu 2008.

Johanna Kaptein(ová) (Německo)

LOHNDARBEIT UND LIEBESLEID (PRÁCE NÁDENNÍ, LÁSKY SOUŽENÍ)

5 herců, hlasy

pět dramoletů

Mzda a láska. Práce a trápení. Nebo taky mzda a trápení. Práce a láska. Nebo, jak říká titul, „Práce za mzdu a trápení lásky“. Tyto všechny kombinace a jejich vzájemné výměny popisuje autorka v pěti minidramatech – dramoletech.

V centru pozornosti stojí pět postav. Trochu asociální mladý muž, který pracuje na poště v distribučním centru a věří na spiknutí, která číhají všude kolem. Dále Natálie, která pracuje v call centru a vlastní nádherný hlas – na konci rozmlátí růžovým kladivem svůj růžový mobil a sní ho... Ještě je tady další postava, boháč, který neví, co se svými penězi, protože nejraději ze všeho sedí u televize. A také Hubert W., řidič autobusu na penzi, kterého nechala manželka na holičkách. Nakonec prodavačka květin, která umlátila svou studentskou lásku hráběmi.

Každé z postav je vyhrazeno 15 až 20 minut – tento limit rozhoduje o práci či nezaměstnanosti, o lásce či nenávisti, o životě či smrti. Navíc postavám sekundují škodolibé hlasy, které všem říkají, co mají dělat: zabít se – smrt jako východisko z koloběhu trápení práce a lásky. Tyto hlasy jsou našťvané, když se jejich našeptávání k sebevraždě nepovede.

Pět zápletek o soužení práce a trápení lásky je zpracováno s černým humorem, v rychlém tempu. Pět dramoletů je jakýmsi společenským kaleidoskopem, komentářem k našemu životu, který neustále kolísá mezi prací a osobním štěstím.

Německou premiéru si tento vtipný text odbude v březnu 2009 v Badisches Staatstheater v Karlsruhe, kde má autorka, která studovala mj. tvůrčí psaní, domovskou scénu. Doporučujeme i další její originální texty (např. *Geschichte von St. Magda, Isabell, Alma M.*).

Hra je v současnosti překládána do češtiny.

Andreas Jungwirth (Rakousko)

MADONNENTERROR (TEROR S MADONAMI)

3 m

Hra je stylizována do 13 rozhovorů novináře se dvěma muži s nápadně andělskými jmény, Gabrielem a Rafaelem. Oběma mužům se zjevuje Panna Marie a oni jsou schopni pro ni cokoli obětovat. Věrní svému poslání staví na veřejná prostranství, např. na mariánských náměstích, sádrové sochy Madony, zpívají chvalozpěvy za doprovodu harmonia a podstupují cesty k poutním místům bohorodičky. Novinář se s těmito horlivými muži pravidelně stýká a

fascinovaně poslouchá jejich příběhům o zázracích, zjeveních a uctívání Panny Marie. Jejich tiky, směšné návyky a divný styl konverzace spojené s uctíváním Nebeské královny ho přivádějí v úžas. Liturgický zpěv, kterým končí každý ze 13 rozhovorů, se stává nezbytným rituálem.

Ovšem za maskou harmonie, nekonvenční víry a poetické nábožnosti se skrývá (snad nevědomé) nebezpečí, brutalita a ignorance. Kvůli těžké automobilové nehodě, kterou muži svým počináním zavíní, je svědomí netrápí, nýbrž naopak jim dává záminku vylít si nenávist na postižených, starých lidech a dětech. Během rozhovorů vyjde najevo, že dva podivní jsou nebezpeční vrazi, kteří shazují sochy Panny Marie z mostů na auta – podle zákonů jde o přestupek, pro Gabriela a Rafaela jde o sakrální akt.

Hra je jazykově vytříbená, je přesvědčivou, zábavnou a současně šokující analýzou vzývání jakýchkoli kultů, náboženského fanatismu, dřímající agrese a koexistence různých pravd. Výborná příležitost pro mužskou hereckou dvojici – motivace obou postav jsou nejasné, neprůhledné a zároveň se dají chápat jako anarchistický provokativní experiment.

Ulrike Syha (Německo)

AUTOFAHREN IN DEUTSCHLAND (AUTEM PO NĚMECKU)

4 m, 2 ž

„Jezdím autem, abych přemýšlel... Jízda autem v Německu umožňuje, aby na člověka doma čekaly paralelní světy.“

Grafický designér Hugo ujíždí ve vypůjčeném autě, aby unikl daňové kontrole či velkému spiknutí, které na něho bezpochyby nastražil jeho dosavadní přítel a finanční poradce Lorenz. Ten se mezitím v prádelně setkává s Hugovou přítelkyní Marthou, s níž má poměr. Vtom zjistí, že venku stojí dva ozbrojení Bulhaři a míří na ně pistolí. Výstřel. Ten však nepocházel od nich, ale od Cley, Lorenzovy bývalé ženy, která se tu nepozorovaně objevila. Začíná příběh plný neorganizovaného zločinu a násilí. Všichni jsou na útěku neznámo před čím a neznámo kam. Není jasné, kdo je na čí straně, neexistují žádné souvislosti. Všichni jsou si najednou cizí, každý bojuje sám za sebe.

Jörg Nadeschdin (Rakousko)

DER KÖNIG (KRÁL)

1 m

tragikomický monolog

Král ze svého trůnu drží audienci, nicméně lid mlčí. Monarcha nemůže poslat své poddané domů, protože to není podle přísného protokolu dovoleno. Sám s žezlem a korunou lamentuje nad nudou života u dvora a nad dvorskou etiketou. Za připravovanou návštěvou královské hrobky tuší spiknutí a zradu, ztracen v rodokmenu odkrývá, jak předkové podléhali šílenství – není dědičné? Láska ke Gvendolíně, měšťanské dívce, je jedním z mála světlých momentů jeho života, je tu však opět nesmlouvavý protokol. Král postupně odkládá insignie moci a opouští scénu zadním dveřmi jako domovník Král.

Thomas Baum (Rakousko)

HARTE BANDAGEN (NEÚPROSNĚ / TVRDÝ BOJ)

3 m, 3 ž

groteska

Jürgen Huber, šéf programového vývoje pro televizní stanici Kabel 9, se uchází o místo jejího generálního ředitele. Je přesvědčen o tom, že má jmenování v kapse, když tu zjistí, že se do konkurzu přihlásila i jeho zástupkyně a dosavadní milenka Carmen. Začíná tak tvrdý konkurenční boj, v němž jsou oba připraveni toho druhého zničit jakkoli nečestnými prostředky.

Jürgenova manželka Lotte trpí závislostí na nakupování čímž svému manželovi způsobila značné finanční problémy. Hrozí jim dokonce exekuce, díky čemuž se Jürgen seznámil a spřátelil s exekutorem Brunem. Nyní si Jürgen Bruna najímá, aby sledoval Carmen a vytáhl na ni nějakou špínu. A to vůbec není těžké – Carmen je totiž psychicky labilní, má anorexii i bulimii, chodí na sexuální terapii a navíc trpí legastenií, poruchou učení, která se v jejím případě projevila naprostou neschopností osvojit si německý pravopis. Jürgen ji tím samozřejmě neváhá pošpinit.

Ani Carmen však neotálí a rozhodne se pátrat po Jürgenových slabinách. Najme si na to Jürgenovu prodavačku uzenin Manuelu. Ta pod záminkou sexu vláká Jürgena k sobě domů, kde z něj vytáhne jeho nejtrapnější tajemství – jeho žena Lotte je schopná udělat cokoli, aby získala prostředky na své nákupy, a tak se již třikrát zúčastnila nechutné, ale populární soutěže jejich televize, kde několik párů souloží před kamerami, a když při tom žena otěhotní, dostane každý z obou aktérů 100 tisíc eur. Jakmile se to Carmen dozví, okamžitě zajistí, aby se Lotte soutěže zúčastnila ještě jednou a skutečně otěhotněla. Jejím vítězstvím se tak celá aféra provalí.

Jürgen a Carmen jsou tedy ochotni bojovat až do poslední kapky krve. Kam až tento nelítostný souboj zajde a kdo nakonec místo generálního ředitele získá, se však divák nedozví.

A ještě další...

Janusz Glowacki (Polsko)

CZWARTA SIOSTRA / FOURTH SISTER (ČTVRTÁ SESTRA)

7 m, 8 ž

Hra *Čtvrtá sestra* úspěšného polského dramatika Januzse Glowackého obdivuhodně balancuje na hraně mezi vypjatou komediální nadsázkou a syrovou, místy značně brutální realitou.

Do současné Moskvy zasadil autor příběh tří sester Věry, Káti a Táni, dcer vysloužilého generála, který utápí čas i peníze ve vodce a vzpomínkách na minulost. Věra je bývalá učitelka, Káťa pracuje v cirkuse, kde krade tygroví maso pro rodinu, a Táňu právě vyhodili z taneční akademie. A všechny tři věří, že je potká štěstí, všechny čekají na lásku. Věra otěhotní s ženatým politikem Jurim, který je sice nadšen, že si tímto ověřil svou plodnost, ale nemanželské dítě si před volbami nemůže dovolit... Ve snaze zajistit pro sestru peníze na potrat, spustí se Táňa s mafiánem Kostou ze sousedního bytu. Peníze nezíská, ale vztah s Kostou pokračuje. Káťa potkává hollywoodského režiséra Johna, který přijel do Moskvy natočit dokument o životě prostitutek. Propadá kouzlu jeho osoby i peněz, které představuje, a spolu se sestrami se rozhodne sehnat mu hrdinku pro připravovaný dokument. Volba padne na chlapce Kolju, sirotka, který u nich žije. Společnými silami ho v proměnění v prostitutku Soňu, svou čtvrtou sestru, která přesvědčivostí své výpovědi získá pro film Oscara. Bohužel Kátin sen o lásce s oscarovým režisérem se rozpadá ve chvíli, kdy John na ceremoniálu děkuje za vše své manželce. Také Táňu opouští štěstí, protože Kosta je v rámci nečistých finančních machinací odpraven.

Všechny sestry zůstávají opět opuštěné a bez prostředků. Jedinou záchranou je strýček Váňa v Brooklynu. Protože se však žádná z nich nemůže odhodlat opustit Moskvu, vysílají do Brooklynu opět Kolju alias Soňu. Ten se však za dva dny vrací a líčí své zážitky z Ameriky, proti které se Moskva zdá náhle být úplnou oázou klidu...V absurdním, divokém finále vytahuje Kolja kufr se zlatem a celou rodinu tím zachraňuje. Za Věrou se náhle, snově, vrací Juri, za Káťou John, za Táňou alespoň mramorová socha Kosti s klíčky od mercedesu v ruce. A Věra rodí dítě... Možná ale ten novorozenec postřílí všechny, kdo nemají neprůstřelnou vestu, na kterou se tu právě točí reklama...

Výborně napsaná tragikomedie je plná napětí a nečekaných dějových zvrátů, postavy se

představují skrze svižné, vtipné, vypointované dialogy. Autor s obdivuhodnou samozřejmostí propojuje nadsazené, groteskní situace s mrazivými obrazy prázdnoty, opuštěnosti a beznaděje, včetně neskrývaných odkazů na klasiky ruské literatury.

V roce 2001 získala *Čtvrtá sestra* cenu za nejlepší hru na mezinárodním festivalu v Dubrovniku. *Hra je v agentuře k dispozici v polské a anglické verzi.*

Vladimir Oravsky, Kurt Peter Larsen (Švédsko)

ASTRI MI! (MÁ ASTRID!)

3 m, 5 ž

K napsání tohoto textu se autoři nechali inspirovat životními osudy slavné švédské spisovatelky Astrid Lindgrenové. Vytvořili zábavnou a napínavou historii z 20. let 20. století o chudé dívce, která pílí ke štěstí přišla, a o tom, jak se všechno zlé v dobré obrátilo. Překážky jsou tu od toho, aby byly překonány, a dobrota srdce je nakonec vždy odměněna. Obratně postavený děj, písňové vstupy a zábavné charaktery, vtipné poznámky a slovní přestřelky jsou dobrým základem pro milou hudební retro komedii.

Astrid odchází z rodného domu za prací do Stockholmu. Těsně přes odjezdem se její otec dozví, že pravým důvodem odchodu je zakrývané těhotenství, a jako muž dbalý víry dceru na místě zavrhne. Nešťastná Astrid porodí a nechá dítě v opatrování. Snaží se probít jako sekretářka. V kurzu psaní na stroji potká Zarah, která se stane její věrnou přítelkyní. Spolu pracují, spolu sdílejí chudobný byt, který stráží zlá bytná s rukou věčně nataženou pro příští nájem. Astrid trpí tím, že u sebe nemá svého syna, a když má Lasse první narozeniny, opustí předčasně kancelář a vydá se za ním. Cestou na nádraží ale potká svého zaměstnavatele, a tak ji po návratu čeká vyhazov. Zarah dá výpověď sama, ze solidarity (a taky proto, že sama touží po kariéře herečky či zpěvačky, a ne po nudě v kanceláři), a tak třou bídu s nouzí a nad vodou je drží občasné balíčky s jídlem od Astridiným příbuzných. Mezitím se doma Samuel August, Astridin otec, trápí ztrátou dcery a vyčítá manželce, že s Astrid udržuje korespondenci. Zamyká Astridiny dopisy a v noci si je tajně chodí číst.

Protože je Astrid velmi schopná v psaní na stroji a těsnopisu a má z předchozího místa dobrá doporučení, nakonec najde dobré místo a začne zase vydělávat. Jejím nadřízeným je Sture Lindgren, který se už dějem mihnul několikrát, a od prvního okamžiku je jasné, jaký účinek na něj má Astridina přítomnost...a jaké příjmení bude Astrid později nosit.

Paní, která se stará o Lasseho, onemocní a Astrid si musí syna vzít k sobě. Jedné noci se v jejím pronajatém pokoji objeví Samuel August. Padnou si do náruče, vše si odpustí a Samuel August si odveze vnuka na venkov, aby se Astrid mohla plně věnovat práci. A pak spolu po letech konečně stráví společné Vánoce a z rádia zpívá nově vycházející hvězda hudebního nebe, Zarah.

Hra je k dispozici také v anglickém překladu.

BERGMAN OCH JANE (ME BERGMAN – YOU JANE)

1 m, 1 ž

jednoaktovka

Jak autoři trefně uvádějí, jde o “nekrokomedialní sonátu duchů”. Hlavními hrdiny jsou již zesnulý Ingmar Bergman, resp. jeho duch, a servírka Jane, které se Bergman večer 14. července 2008 zjeví po svém pohřbu, zatímco Jane sklízí ze stolu. Vše lze také interpretovat ne jako reálnou událost, nýbrž jako projekci Janiných alkoholických frustrací. Během následující ironické konverzace získá Jane novou naději a chuť do života.

LISTY Z AURA - PONTU
4/2008

© Aura - Pont s.r.o., Praha 2008
Redakčně připravil Michal Kotrouš.

Spolupracovali:

Alena Bjačková, Zuzana Ježková, Marta Ljubková, Petra Marková, Julek Neumann, Klára
Novotná, Anna Pýchová, Jitka Sloupová, Ivana Vališová.